

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.VI.37.638/2016/6.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás előadó bíró, Dr. Mudráné Dr. Láng Erzsébet bíró

A felperes: Dr. ...

A felperes képviselője: Dr. ... ügyvéd

Az alperes: Eötvös Lóránt Tudományegyetem Hallgatói Jogorvoslati Bizottság (alperes címe)

Az alperes képviselője: ... Ügyvédi Iroda

A per tárgya: oktatási ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes

A felülvizsgálati kérelem száma: 6.

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2016. március 23-án kelt 21.K.30.491/2016/4. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 21.K.30.491/2016/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000.- (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra további 20.000.- (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes az ELTE tanító képzésén tanult államilag finanszírozott hallgatóként. A 2013/2014-es tanév első aktív félévében 0, míg a második aktív félévében 6 kreditet teljesített. Az ELTE Rektori Hivatal Oktatási Igazgatósága 2014. június 26-án elektronikus üzenetben értesítette a felperest, hogy átsorolásra került költségtérítéses képzésre. A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 2015. július 2-án kelt ELTE/3180/14/2015. számú határozatában a hivatalos értesítést helybenhagyta. Az indokolásban megállapította, a felperes az utolsó két aktív félévében nem szerzett legalább 27 kreditet, ezért a jogszabályban foglaltaknak megfelelően át kellett sorolni. Döntése során figyelembe vette, miszerint az átsorolás alóli mentesítés iránti kérelmet elutasító határozatot helybenhagyó másodfokú határozat bíróság felülvizsgálata iránti pert a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság végzésével megszüntette, így az átsorolás alól utólag sem mentesülhetne a felperes.

A kereseti kérelem

- [2] A felperes eljárási és anyagi jogi jogszabálysértésekre hivatkozással keresettel támadta az alperes határozatát kérve annak bírósági felülvizsgálatát.

Az elsőfokú ítélet

- [3] A közigazgatási és munkaügyi bíróság jogerős ítéletében a keresetet elutasította. Az indokolásban felhívta a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) 13/A. §-át, 48 § (2) bekezdését, a Hallgatói Követelményrendszer (a továbbiakban: HKR) 132. § (4), (8) bekezdéseit, és a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 114. §-át, 114/A. §-át, 326. § (1), (2), (7) bekezdéseit, 327. § (2), (4) bekezdését, 149. § (2) bekezdését, valamint 339. § (1) bekezdését.
- [4] Hangsúlyozta, az Nftv. 48. § (2) bekezdése szerinti „illetve” itt „vagy”-ot jelent, ezért az ott írt bármely feltétel fennállása esetén kötelező az átsorolás. A felperes utolsó két aktív félévében nem szerezte meg az ajánlott tantervben előírt kredit 50%-át, az átsorolást az alperes jogszerűen hajtotta végre. Az alperesnek a felperes által a perbe hivatkozott betegségével a határozatában foglalkoznia nem kellett, ezzel kapcsolatos iratok a közigazgatási iratanyagban nem találhatók. Ugyanakkor a HKR 132. § (8) bekezdésére figyelemmel a betegsége hivatkozás érdemi elbírálása esetén sem lett volna hozható a felperesre nézve kedvező határozat, mert a felperes saját elmondása szerint 2014. május 15-ét követően nyújtotta be mentesítési kérelmét.
- [5] A bíróság rámutatott, a támadott határozatot az ELTE Hallgatói Jogorvoslati Bizottsága hozta, ezért az alperesként történő szerepeltetése jogszerű. A felperes a pert nem indíthatta meg a

lakóhelye szerinti közigazgatási bíróság előtt, mert a perben az elsőfokú szerv székhelye szerinti illetékes bíróság járhat el. Az alperes elnöke törvényesen adott meghatalmazást a jogi képviselő részére, nem volt relevanciája a felperesnek az elnöke személyével kapcsolatos hivatkozásainak, illetve a szakmai minősítés hiányára történő utalásának. A felperes nem részletezte, hogy miként sérült a tisztességes eljáráshoz való joga, ezért nem volt helytálló a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 1.-5. §-ai sérelmére történő érvelése sem.

- [6] A bíróság szerint nem sérült az egyenlő bánásmódról szóló törvény, mert az alperesnek a felperes egyedi esetét kellett elbírálni az átsorolás kapcsán. Nem foghat helyt a felperes azon okfejtése, miszerint a bíróságnak be kellett volna várnia más támadott alperesi határozatok anyagi jogerejét. Ezzel szemben a közigazgatási pert a bíróság egy alkalommal felfüggesztette, egy alperesi döntéssel szembeni bírósági felülvizsgálati kérelem elbírálásáig, noha a másik folyamatban lévő per nem előkérdése jelen ügynek. A bíróság a felperes eljárás szabálytalansága miatti kifogását - alaptalansága okán - figyelmen kívül hagyta, mert ez nem volt alapos.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [7] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet elsődlegesen annak hatályon kívül helyezése és a keresetnek való helyt adás, másodlagosan a hatályon kívül helyezés mellett az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása iránt. Kifejtette, az elsőfokú bíróság nem tett eleget a tényállás teljes körű felderítésére vonatkozó kötelezettségének, a hiányosan feltárt tényállásból megalapozatlan, jogszabálysértő következtetéseket vont le. Nem kapta meg a bíróságtól a Pp. 3. § (3) bekezdésében előírt tájékoztatást, a Pp. 114. §-a ellenére a panaszok elutasítása nem került az ítéletbe. Sérült az Alaptörvény XI. cikk (2) bekezdése, XXIV. cikke, a Pp. 2. § (2) bekezdése és 3. § (3) bekezdése.
- [8] Dr. ... az alperes elnöke elfogultság miatt az eljárásban nem vehetett részt, ennek ellenére az ügyben konkrét utasításokat adott, a bíróság nem vizsgálta az eljárásból kizárt személy tevékenységét. A tárgyalásra idéző végzés tájékoztatói nem megfelelőek, alakilag helytelenül kitűzött tárgyaláson jogszerű ítéletet nem lehetett hozni. A bíróság nem tudta eldönteni, hogy a Pp. mely szakasza alapján áll fenn az illetékessége, a helyes hivatkozás a Pp. 326. § (7) bekezdése. Az ELTE Hallgatói Jogorvoslati Bizottsága még a Pp. XX. Fejezete szerint sem perképes. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság elbírált egy olyan végzést, mely ellen önállóan nem lehet fellebbezni, így jelen eljárásban a felperes nem tudott a jogorvoslati lehetőségével

élni. Az eljárás bírósága figyelmen kívül hagyta az Nftv. 58. § (2) bekezdésében írt soron kívüli elbírálás követelményét.

- [9] A felperes kiemelte a képviseleti jogosultság tekintetében alaki jogszabálysértés áll fenn, az eljárásból kizárt Dr. ... adta a meghatalmazást az ügyvédi irodának, mely ellentétes az Nftv. 13/A. § (2) bekezdés a) pontjával. A bíróság jogszerűtlenül ítélte meg az alperesnek perköltséget, hiszen költsége nem merült fel, az átalánydíjas ügyvédi szerződés miatt azt nem érvényesítheti. A bíróság nem vizsgálta a határozatot hozó alperes elnökének Dr. ... a megfelelőségét az alperes elnöki posztjára. A bíróság egyéb adatok alapján nem hozhat ítéletet.
- [10] A felperes hangsúlyozta, csak 2014. május 21-én szembesült a betegségével, a hozzá kapcsolódó iratokat azonnal postázta az alperesnek. Ebben a körben a bíróság nem tárta fel a tényállást, orvosi szakkérdésben döntött ahelyett, hogy szakértőt rendelt volna ki. Véleménye szerint bizonyította, hogy betegség miatt nem tudta a félét befűjezni, így az átsorolásnak nincs jogi alapja. Utalt arra, hogy az elhűresűlt ELTE gólyatábori nemi erőszak kapcsán ő értesítette a rendőrséget, ezért az egyetem minden követ megmozgat az eltávolítása érdekében.
- [11] Az alperes felűlvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását indítványozta.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [12] A felűlvizsgálati kérelem alaptalan.
- [13] A Pp. 275. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel a felűlvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felűlvizsgálati kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A jogerős ítélet csak a felűlvizsgálati kérelem és a csatlakozó felűlvizsgálati kérelem keretei között vizsgálható felűl.
- [14] A felűlvizsgálati bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a pontosan és helyesen megállapított tényállásból helytálló jogi következtetéseket vont le. A Kúria a felűlvizsgálati kérelemben foglaltakra figyelemmel az alábbiakat fejti ki.
- [15] A Kúria elsűdlegesen rögzíti, az elsőfokú bíróság vizsgálta a közigazgatási eljárás teljes anyagát, a felek perbeli nyilatkozatait, beadványait, ily módon a bizonyítékokat a Pp. 206. § (19) bekezdésére tekintettel a maguk összegében értékelte és helyesen állapította meg, hogy a kereset nem alapos. Jogszabálysűrtést ebben a körben a megállapított tényállás iratellenessége, a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen vagy a logika szabályaival ellentétes mérlegelés alapozhat meg, ilyen jogsűrtést azonban a felűlvizsgálati bíróság nem tárt fel.
- [16] A Pp. 326. § (1) bekezdése értelmében ha más bíróság kizárólagos illetékessége meghatározva nincs, vagy törvény eltérően nem rendelkezik, a bíróság illetékességét az első fokon eljáró közigazgatási szerv székhelye alapítja meg. A 326. § (7) bekezdése

szerint ha az első fokon eljáró közigazgatási szerv illetékessége az egész országra kiterjed - a (12)-(13) bekezdésben foglalt kivétellel - a perre a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság kizárólagosan illetékes.

- [17] A közigazgatási és munkaügyi bíróság helyesen állapította meg, miszerint illetékessége a Pp. 326. § (1) bekezdésén alapul, mivel az első fokon eljáró szerv budapesti székhelyű és illetékessége nem terjed ki sem több megyére, sem az egész országra, vagyis a Pp. 326. § (2) bekezdése és (7) bekezdése nem irányadó.
- [18] A Kúria hangsúlyozza, eljárása során a támadott jogerős ítéletet jogszerűségi szempontból vizsgálja felül a felülvizsgálati kérelem keretei között. Nem képezik az eljárás tárgyát más bírósági döntések felülvizsgálata, így az sem, hogy a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügy Bíróság 2.Kpk.46.496/2015. szám alatt hozott jogerős végzése törvényes-e.
- [19] A felülvizsgálati bíróság rámutat, az elsőfokú és alperesi határozat a Pp. 324. § (2) bekezdés c) pontja alapján közigazgatási határozatnak minősül. A Pp. 325. § (2) bekezdése kimondja, a keresetet az ellen a közigazgatási szerv ellen kell indítani, amelyik a felülvizsgálni kért határozatot hozta. Az ELTE SZMSZ II. kötet 161. § (1) bekezdése rögzíti, a másodfokú eljárás teljes körben, az egyéni érdeksérelemre hivatkozással benyújtott kérelemre is kiterjedően a Hallgatói Jogorvoslati Bizottság kizárólagos hatáskörébe tartozik. A Pp. 327. § (4) bekezdése értelmében a perben fél lehet az is, akit a közigazgatási jog szabályai szerint jogok illethetnek és kötelezettségek terhelhetnek, továbbá az a közigazgatási szerv is, amelynek egyébként nincs perbeli jogképessége. A Kúria álláspontja az, hogy a fentiekre figyelemmel az alperes hatáskörében eljárva hozta meg döntését, az azzal szembeni keresetet elbíráló közigazgatási perben - a felperes előadásával szemben - alperesként csak ez a szerv járhat el.
- [20] Dr. ... az alperes elnöke bejelentette, hogy vele szemben kizárás ok áll fenn, mivel tőle az ügy tárgyilagossága elbírálása nem várható. Az alperes a 2015. június 17-i végzésében megállapította, hogy elnökével szemben kizárási ok áll fenn. A döntést követően Dr. ... került megbízásra alperesi elnökként, aki ilyen minőségében aláírta az alperes keresettel támadott határozatát. A Kúria kiemeli, a közigazgatási bíróságnak és a Kúriának sincs hatásköre arra, hogy vizsgálja Dr. ... „megfelelőségét” az alperes elnöki posztjára, ez a kérdés nem lehet jelen közigazgatási per tárgya. Ezt meghaladóan a felperes csak állította, de nem bizonyította, miszerint az eljárásból kizárással érintett Dr. ... - a peres meghatalmazás kiállításán kívül - részt vett volna az alperes eljárásában vagy a perbeli képviselő ellátásában.
- [21] Az ELTE kancellárja a 2015. június 29-én kelt iratban bízta meg a Jaczkovics Ügyvédi Iroda tagját, Dr. ...ot a felperes jogorvoslati ügyében az alperesi elnöke teendői ellátásával. Dr. ... az alperes elnökeként 2015. november 2-án adott meghatalmazást a Jaczkovics Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: Dr. ...) részére a közigazgatási

peres képviselőre. Dr. ... megbízott alperesi elnök saját ügyvédi irodája felé peres meghatalmazást nem adhatott, erre Dr. ... volt jogosult a Pp. 66. § (1) bekezdése alapján. A peres képviselő körében nem az Nftv., hanem a Pp. rendelkezései az irányadók.

- [22] Az Nftv. 58. § (2) bekezdése többek között kimondja, hogy a bíróság az ügyet soron kívül bírálja el. A közigazgatási per az elsőfokú bíróságon 2015. szeptember 21-én kezdődött, a bíróság az első tárgyalást 2015. november 18-án tartotta meg, ahol a per tárgyalás felfüggesztésre került egy másik közigazgatási ügy jogerős befejezéséig. A per 2016. február 5-én folytatódott, az ezt követően 2016. március 23-án megtartott tárgyaláson az elsőfokú bíróság ítéletet hozott. A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem sértette meg az ügy soron kívüli elbírálására vonatkozó jogszabályi rendelkezést.
- [23] A tárgyalásra idéző végzésben foglalt tájékoztatás jogszerűsége a per érdemi megítélését nem befolyásolja, ezt meghaladóan a tájékoztatás szövegszerűen tartalmazza - többek között - a Pp. 136/B. §-ának rendelkezéseit, melyeket nyilvánvaló módon a Pp. XX. Fejezetében foglaltakkal együttesen kell értelmezni és alkalmazni.
- [24] A Pp. 3. § (3) bekezdés harmadik mondata rögzíti, a bíróság köteles a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni. Az eljáró bíróság a fenti tájékoztatási kötelezettségének csak részben tett eleget, ennek azonban az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatása nem volt, így nem szolgálhat hatályon kívül helyezés alapjának. A felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal szemben a jogerős ítélet tartalmazza a felperes Pp. 114. §-a alapján előterjesztett panaszainak elutasítását. A Kúria egyetért a jogerős ítélet 6. oldal hatodik bekezdésében ebben a körben kifejtett érveléssel. A jogerős ítélet nem sérti a Pp. 2. § (2) bekezdésében foglaltakat, a per ésszerű időtartamon belül befejezésre került. Az Alaptörvény XXIV. cikke a hatósági eljárásokra vonatkozik, így a felülvizsgálati eljárásban nem releváns. Az Alaptörvény XI. cikk (2) bekezdése nem biztosítja teljes körűen a felsőoktatási intézményben végzett tanulmányok ingyenességét, erre tekintettel a jogerős ítélet nem ütközhet ebbe a rendelkezésbe.
- [25] A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el. Az elsőfokú bíróság eleget tett a tényállás megfelelő szintű felderítésére vonatkozó kötelezettségének, a korábban írtaknak megfelelően nem sértette meg a Pp. 206. § (1) bekezdését, valamennyi a per során beszerzésre került iratot értékelte. A „per egyéb adatai” ítéleti megjelölés nem jogszabálysértő, az ezzel kapcsolatos felperesi okfejtés nem ténytisztító.
- [26] Az Nftv. 48. § (2) bekezdése értelmében a felsőoktatási intézmény tanévenként köteles önköltséges képzésre átsorolni azt a magyar

állami (rész) ösztöndíjjal támogatott képzésben részt vevő hallgatót, aki az utolsó két olyan félévben, amelyben hallgatói jogviszonya nem szünetelt, nem szerezte meg legalább az ajánlott tantervben előírt kreditmennyiség ötven százalékát, illetve az intézmény szervezeti és működési szabályzatában ajánlott tanulmányi átlagot, továbbá azt, aki a 48/D. § (2) bekezdés szerinti nyilatkozatát visszavonja.

- [27] A Kúria egyetért a fenti jogszabályhely elsőfokú bíróság általi értelmezésével, az abban írt „illette” kifejezés vagylagosságot jelent, így a felperes, mivel nem szerezte meg legalább az ajánlott tantervben előírt kreditmennyiség ötven százalékát jogszerűen került átsorolásra, figyelemmel a HKR 132. § (4) bekezdésére is.
- [28] A HKR 132. § (8) bekezdése szerint a hallgató ilyen irányú kérelme esetén a kari tanulmányi bizottság döntése alapján a hallgató tanulmányaiban akadályozó betegség, szülés vagy egyéb a hallgatónak fel nem róható ok (különösen akkor, ha a hallgató a kreditátviteli döntés okán az átsorolás alapjául szolgáló két félévben nem tud megfelelő számú kreditet felvenni) esetén mentesülhet az átsorolás alól. Az erre vonatkozó kérelmeket minden év május 15-ig kell benyújtani a kari tanulmányi bizottság részére. A május 1. után felmerülő rendkívüli ok alapján a kérelmet igazolással együtt legkésőbb a vizsgaidőszak utolsó napján be kell nyújtani a kari tanulmányi bizottság részére. A határidők elmulasztása esetén igazolásnak nincs helye.
- [29] A felperes általa sem vitatottan mentesítési kérelmét 2014. május 16-án adta postára, vagyis a HKR 132. § (8) bekezdésében meghatározott határidőn túl. A felperes a 2015. november 18-án megtartott és a 21.K.33.379/2015/4. számú jegyzőkönyvvel dokumentált tárgyaláson előadta, panaszával először 2014. május 14-én fordult orvoshoz. 2014. május 1. napja előtt is voltak ilyen jellegű panaszai, de a legutóbb jelentkező már jóval súlyosabb volt. Ez egy válltáska miatti kopás, amely a csontjában állt elő. A Kúria hangsúlyozza, a mentesítési kérelem alapjául szolgáló betegség már 2014. május 1-je előtt fennállt, ezért a kérelmét a felperesnek legkésőbb 2014. május 15-ig be kellett volna nyújtania, esetében nem alkalmazható a HKR 132. § (8) bekezdés harmadik mondata. A felperes a mentesítési iránti kérelmét határidőn túl nyújtotta be, és mivel igazolásnak nincs helye, így az átsorolás alól nem mentesülhet.
- [30] Az elsőfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján - figyelemmel a 4/A. § (1) bekezdésére is - jogszerűen állapította meg az alperes részére járó ügyvédi munkadíjat, mint perköltséget. Nincs jelentősége annak, hogy az alperest képviselő ügyvédi iroda átalánydíjas szerződésben áll-e az alperessel.
- [31] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta, mert az nem sérti a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályhelyeket.

A döntés elvi tartalma

- [32] *A felsőoktatási intézmény köteles önköltséges képzésre átsorolni azt a hallgatót, aki az utolsó két olyan félévbe, amelyekben hallgatói jogviszonya nem szünetelt, nem szerezte meg legalább az ajánlott tantervben előírt kreditmennyiség ötven százalékát.*

Záró rész

- [33] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (2) bekezdése alapulvételével tárgyaláson bírálta el.
- [34] A pervesztes felperes köteles az alperes részére a Pp. 78. § (1) bekezdés értelmében felülvizsgálati eljárás költség megfizetésére.
- [35] A felülvizsgálati eljárási illeték mértéke 70.000.- forint, melyből 50.000.- forintot a felperes illetékbélyegen lerótt, így további 20.000.- forint felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése és a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint köteles.
- [36] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2016. november 23.

Dr. Sperka Kálmán s.k. a tanács elnöke, Dr. Sugár Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Mudráné Dr. Láng Erzsébet s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő